

AUTORITEIT
PERSOONSgegevens

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Hoge Nieuwstraat 8, 2514 EL Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister van VWS
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

Uw brief van
9 maart 2022/4 mei 2022

Contactpersoon

Uw kenmerk
3317569-1024276-J

Onderwerp
Verzamelwet Gegevensverwerking VWS I

Geachte heer Kuipers,

Bij brief van 9 maart 2022 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over de conceptwijziging van een aantal wetten op het terrein van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de grondslag voor gegevensverwerkingen te verstevigen (hierna: het concept). De adviesaanvraag is aangevuld op 4 mei 2022.

- De noodzaak van doorbreking van het afgeleid beroepsgeheim van IGJ en IJenV ten behoeve van het aanhangig maken van een Jeugdwet-tuchtzaak zonder toestemming van de jeugdige is onvoldoende aangetoond.
- De gegevensverwerkingen bij de kindertelefoon, de luisterlijn en de chat van Veilig Thuis zouden wellicht kunnen worden gebaseerd op toestemming. Indien toch wordt gekozen voor een andere wettelijke – grondslag, dan zal moeten vast staan dat deze inmenging evenredig is met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.
- Het concept gaat onvoldoende in op de verhouding tussen de voorgestelde verstrekking van meldingen van huiselijk geweld of kindermishandeling door Veilig Thuis aan partijen in de strafrechtketen en de artikelen 9 en 10 AVG. De verstrekking aan "bij ministeriële regeling aan te wijzen andere partijen" is in dat verband sowieso te onbepaald.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

De AP heeft onder meer op deze punten bezwaar tegen het concept en adviseert de procedure niet voort te zetten, tenzij het bezwaar is weggenomen.

Strekking van het concept

1. Inzagebevoegdheid IGJ

In diverse wetten op het terrein van de volksgezondheid is de bevoegdheid voor de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) opgenomen om patiëntendossiers in te zien.¹ Er is op dit moment echter onduidelijkheid over de reikwijdte van het begrip "inzage": omvat dit ook het recht om inlichtingen te vorderen² en het recht om kopieën te maken?³ Om deze onduidelijkheid weg te nemen wordt in de bovenbedoelde wetten de bevoegdheid om kopieën te maken en het vorderen van inlichtingen toegevoegd (conform de Awb terminologie).

2. Gegevensverwerking door IGJ bij "andere meldingen"

IGJ onderzoekt wettelijk verplichte meldingen⁴ en zogenaamde andere meldingen.⁵ "Andere meldingen" zijn alle meldingen anders dan de wettelijk verplichte meldingen.⁶

Voor de onderzoeken naar de verplichte meldingen is een grondslag in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) opgenomen dat betrokken zorgaanbieders en zorgverleners verplicht zijn persoonsgegevens, waaronder bijzondere categorieën van persoonsgegevens, aan IGJ te verstrekken als dit noodzakelijk is voor het onderzoeken van de melding.⁷ Voor "andere meldingen" ontbreekt een soortgelijke grondslag in de wet.

Met dit concept worden zorgaanbieders en zorgverleners verplicht (bijzondere categorieën van) persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard te verstrekken aan IGJ als dit noodzakelijk is om een "andere melding" te kunnen onderzoeken. Hierbij is aangesloten bij de

¹ Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Gezondheidswet, Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten, Wet langdurige zorg, Geneesmiddelenwet, Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting.

² Artikel 5:16 Awb.

³ Artikel 5:17, tweede lid, Awb.

⁴ Een drietal meldingen is verplicht: zorgaanbieders dienen melding te doen bij IGJ van iedere calamiteit die bij de zorgverlening heeft plaatsgevonden, van geweld in de zorgrelatie en van opzegging, ontbinding of niet-voortzetting van een (arbeids)overeenkomst met een zorgverlener, omdat de zorgaanbieder van oordeel is dat een zorgverlener ernstig tekort is geschoten in zijn functioneren (artikel 11, eerste lid, Wkkgz).

⁵ Artikel 25, eerste lid, Wkkgz.

⁶ Deze meldingen kunnen door een ieder worden gedaan over zaken in de zorg die niet op een juiste wijze (zijn) verlopen of waarin er anderszins zorg wordt geuit over een situatie in de zorg.

⁷ Artikel 11, tweede lid, Wkkgz.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

soortgelijke bepaling over verplichte meldingen.⁸

3. Gegevensverwerking door IGJ en IJenV bij het indienen van tuchtklachten op grond van de Jeugdwet

IGJ en de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJenV) zijn belast met het toezicht op de naleving van de Jeugdwet. Deze inspecties kunnen tot de conclusie komen dat zij het handelen van een jeugdhulpverlener tuchtwaardig vinden en om die reden een tuchtklacht in willen dienen.⁹ Een tuchtklacht bevat logischerwijs vrijwel altijd gegevens over de behandeling van de jeugdige. Zulke gegevens vallen in de regel onder het beroepsgeheim van de inspecteurs.¹⁰

Met dit wetsvoorstel wordt een wijziging voorgesteld die het voor de inspecteurs mogelijk maakt om bij het indienen van de tuchtklacht een eventueel op hen rustend beroepsgeheim te doorbreken.

4. Gegevensverwerking bij de uitvoering van de kindertelefoon, de luisterlijn en de chat van Veilig Thuis

Jeugdigen kunnen kosteloos een telefonisch of elektronisch gesprek voeren over hun persoonlijke situatie en daarover advies krijgen via de zogenaamde kindertelefoon. Daarnaast is er een (algemene) luisterlijn/chat in het kader van de Wmo 2015. Veilig Thuis biedt een luisterlijn/chat aan specifiek voor mensen die te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling.

In het concept wordt voor de gegevensverwerkingen bij de uitvoering van de kindertelefoon, de luisterlijn en de chatfunctie Veilig Thuis een grondslag gecreëerd.¹¹ Deze grondslag omvat ook gegevens over gezondheid en andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard, voor zover deze uit eigen beweging door de beller worden meegedeeld.¹²

5a. Verbreding van grondslag voor gegevensverstrekking door Veilig Thuis

Dit onderdeel ziet op de wijziging van artikel 4.2.12 van de Wmo 2015. Met de voorgestelde wijziging wordt de grondslag voor het verstrekken van persoonsgegevens door een Veilig Thuis-organisatie aan het college van B&W, de Minister van VWS en aan de minister voor Rechtsbescherming ten behoeve van beleidsinformatie verbreed.

⁸ Artikel 11, tweede lid, Wkkgz.

⁹ Artikel 9.2, zesde lid, Jeugdwet

¹⁰ Artikel 2.5 Awb.

¹¹ De huidige wetteksten over luisterlijnen gaan uit van anonimiteit. Indirecte herleidbaarheid door middel van het telefoonnummer of IP-adres kan, ondanks technische en organisatorische maatregelen, niet volledig worden uitgesloten. De wet sluit daardoor niet aan bij de AVG en de feitelijke situatie (MvT p. 2).

¹² De grondslag (artikel 6, eerste lid, onder e, AVG; MvT p. 16) is dus eveneens bedoeld als uitzondering op artikel 9, eerste lid, AVG (artikel 9, tweede lid, onder g, AVG; MvT p. 18) en artikel 10 AVG.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

5b. Verwerking van bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens door Veilig Thuis

Voorgesteld wordt om de grondslag voor verwerking van persoonsgegevens door Veilig Thuis¹³ te verruimen door naast gegevens over gezondheid ook andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard op te nemen.

6. Hergebruik gegevens door CIZ

Voorgesteld wordt om de Wet langdurige zorg (Wlz) zodanig te wijzigen, dat het CIZ bij de behandeling van een aanvraag voor het vaststellen van het recht op zorg in het kader van de Wlz gebruik mag maken van de informatie die eerder aan het CIZ is verstrekt bij de beoordeling van de Wzd-aanvraag.¹⁴ Tevens wordt voorgesteld dat ook de informatie die is opgenomen in een advies aan de officier van justitie als bedoeld in artikel 28a Wzd¹⁵ hierbij mag worden gebruikt.

7. Grondslag gegevensverwerking in de Kaderwet VWS-subsidies

In dit concept wordt een algemene verwerkingsgrondslag opgenomen voor de verwerking van (bijzondere categorieën van) persoonsgegevens bij het uitvoeren van bepaalde subsidieregelingen op grond van de Kaderwet VWS-subsidies.¹⁶

8. Declaratie zorgnota's van gedetineerden

Indien gedurende de periode van detentie buiten de justitie-instelling zorg is genoten die door de

¹³ In artikel 5.1.6, tweede lid, Wmo 2015.

¹⁴ In de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (Wzd) is reeds een vergelijkbare (spiegel)bepaling opgenomen op basis waarvan CIZ bij de behandeling van een aanvraag voor een besluit tot opname en verblijf of een rechterlijke machtiging als bedoeld in de Wzd gebruik mag maken van de informatie die aan het CIZ is verstrekt voor de beoordeling van het recht op zorg, bedoeld in de Wlz (artikelen 22, achtste lid, en 26, tweede lid, van de Wzd).

¹⁵ Dit betreft een advies in het kader van artikel 2.3, tweede lid, Wet forensische zorg. Op het moment dat de officier van justitie overweegt een verzoekschrift voor een rechterlijke machtiging in te dienen met toepassing van artikel 2.3, tweede lid, van de Wet forensische zorg, verzoekt hij het CIZ om een schriftelijk advies over de noodzaak voor een rechterlijke machtiging en over de tenuitvoerlegging daarvan als bedoeld in artikel 28a Wzd. In haar advies aan de officier van justitie geeft het CIZ aan of het van oordeel is dat voldaan wordt aan de criteria van de Wzd en of sprake is van een indicatie op grond van de Wlz en bij gebreke daarvan, wat daarvoor de reden is en in welk zorgdomein betrokkene wel valt. Het gaat bijvoorbeeld om de situatie dat een gehandicapte of demente client (behorende tot de Wzd doelgroep) een strafbaar feit heeft gepleegd en de officier van justitie de rechter verzoekt om af te zien van strafvervolg/strafoplegging maar de client wel op te nemen in een Wzd geregistreerde instelling.

¹⁶ De meeste subsidies die door de minister van VWS worden verstrekt zijn gebaseerd op de Kaderwet VWS-subsidies. In uitzonderlijke gevallen kan een subsidie worden aangevraagd door een natuurlijk persoon, maar meestal worden subsidies aangevraagd door en verleend aan zorgorganisaties ten behoeve van een natuurlijk persoon. In die gevallen moeten in de regel ook persoonsgegevens worden verwerkt.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

zorgverzekeraar is betaald, dienen deze kosten alsnog voor rekening van Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) te komen.¹⁷ Om declaraties te kunnen indienen bij DJI, moeten zorgverzekeraars daarbij ook persoonsgegevens verstrekken. De wijziging van artikel 89, eerste lid, Zvw, geeft daarvoor de benodigde wettelijke grondslag.¹⁸

9. Verstrekking van gegevens door Veilig Thuis aan partijen in de strafrechtketen

In het huidige artikel 4.1.1, tweede lid, onderdeel e, Wmo 2015 is geregeld dat Veilig Thuis de politie of de raad voor de kinderscherming in kennis stelt van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft.

Voorgesteld wordt deze kring van ontvangers uit te breiden tot het openbaar ministerie, de reclassering, Slachtofferhulp Nederland en bij ministeriële regeling aan te wijzen andere partijen. Bovendien wordt dan naast de melding van huiselijk geweld ook "informatie die op die melding betrekking heeft" aan deze partijen verstrekt.

Advies¹⁹

1. Inzagebevoegdheid IGJ

In diverse wetten op het terrein van de volksgezondheid wordt de bevoegdheid voor IGJ opgenomen om patiëntendossiers in te zien, kopieën te maken en inlichtingen te vorderen. Bijna al deze bepalingen luiden als volgt:

"De met het toezicht belaste ambtenaren zijn, voor zover dat voor de vervulling van hun taak noodzakelijk is, bevoegd tot inzage van de dossiers, het maken van kopieën daarvan en indien dat niet ter plaatse kan geschieden, de dossiers voor dat doel voor korte tijd mee te nemen tegen een door hen af te geven schriftelijk bewijs, of het vorderen van inlichtingen ter zake".²⁰

In het voorgestelde artikel 13:1, derde lid, Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en in het voorgestelde artikel 60, derde lid, Wzd is het criterium echter niet "noodzakelijk" maar "redelijkerwijs noodzakelijk". In de memorie van toelichting wordt deze afwijkende terminologie niet verklaard.

De AP adviseert om in de memorie van toelichting aan te geven wat de achtergrond is van deze afwijking, en om uit te leggen wat "redelijkerwijs noodzakelijk" betekent ten opzichte van "noodzakelijk".

¹⁷ Artikel 24 Zorgverzekeringswet.

¹⁸ De gegevensverstrekking vindt - vanwege het ontbreken van deze grondslag - tot inwerkingtreding van dit wetsvoorstel niet plaats.

¹⁹ In deze paragraaf wordt de nummering uit "Strekking van het concept" aangehouden.

²⁰ Artikel 9.2, derde lid, Jeugdwet, artikel 3a.2.1, tweede lid, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, artikel 24, vierde lid, Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, artikel 87, tweede lid, Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Gezondheidswet, artikel 10.4.1, tweede lid, Wet langdurige zorg, artikel 100, zesde lid, Geneesmiddelenwet, artikel 10, tweede lid, Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

2. Gegevensverwerking door IGJ bij "andere meldingen"

Met dit concept worden zorgaanbieders en zorgverleners verplicht (bijzondere) persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard te verstrekken aan IGJ als dit noodzakelijk is om een zogenaamde "andere melding"²¹ te kunnen onderzoeken.

Deze verplichting was eerder al opgenomen in de Aanpassingswet Algemene verordening gegevensbescherming.²² De Raad van State gaf bij de behandeling van dit wetsvoorstel toen aan dat "het hier om een ingrijpende wijziging [ging] omdat het medisch beroepsgeheim wordt doorbroken" en dat "bij wettelijke doorbreking van het medisch beroepsgeheim grote terughoudendheid [dient] te worden betracht". "Alleen gewichtige maatschappelijke belangen kunnen het beroepsgeheim doen wijken", aldus de Raad van State.²³ De AP onderschrijft deze zienswijze van de Raad van State. Deze verplichting dient dus kritisch te worden beoordeeld.

In artikel 25, eerste lid, Wkkgz is sprake van zowel "onderzoek" als "nader onderzoek".²⁴ Tot nader onderzoek wordt pas overgegaan als aan een aantal voorwaarden is voldaan.²⁵ In de memorie van toelichting wordt de noodzaak om over (bijzondere) persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard te beschikken alleen in verband gebracht met dit nader onderzoek.²⁶

De AP adviseert om in de memorie van toelichting te beargumenteren waarom de verplichte gegevensverstrekking ook al nodig is in het kader van het reguliere onderzoek.

3. Gegevensverwerking door IGJ en IJenV bij het indienen van tuchtklachten op grond van de Jeugdwet

Voorgesteld wordt dat IGJ en IJenV bij het indienen van een tuchtklacht een eventueel op hen rustend afgeleid beroepsgeheim²⁷ mogen doorbreken. De achtergrond van dit voorstel is dat de inspecties op dit moment afhankelijk zijn van de bereidheid van de betrokkenen (of de wettelijk vertegenwoordigers) om toestemming te geven. Hierdoor zouden de inspecties niet altijd kunnen opkomen voor het belang van de bescherming van kwetsbare jeugdigen.²⁸

²¹ "Andere meldingen" zijn alle meldingen anders dan de wettelijk verplichte meldingen. Zie voor een omschrijving van "wettelijk verplichte meldingen" voetnoot 4.

²² En op advies van de Raad van State om wetgevingstechnische redenen vervolgens geschrapt.

²³ Kamerstukken II, 2017/18, 34939, nr. 4, p. 2.

²⁴ Met "onderzoek" wordt in dit verband mogelijk bedoeld op vooronderzoek.

²⁵ Artikel 25, tweede lid, onder d, Wkkgz en artikel 8.20 Uitvoeringsbesluit Wkkgz.

²⁶ MvT, p. 4, 3e en 4e alinea ("Bij een *dergelijk* onderzoek").

²⁷ Artikel 2.5 Awb.

²⁸ MvT p. 7.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

Ter onderbouwing wordt verwezen naar het NIVEL-rapport "Evaluatie 5 jaar tuchtrecht in de jeugdzorg".²⁹ Eén van de aanbevelingen van dit rapport luidt dat "[n]agegaan zou moeten worden of het mogelijk is om [...] institutionele klagers [...] een groter aandeel te laten krijgen in het aantal ingediende tuchtklachten".³⁰ Het NIVEL-rapport geeft echter geen enkele indicatie hoe dit "groter aandeel" zou kunnen worden bereikt, en beveelt daarentegen aan dit te onderzoeken.

Het valt dus geenszins uit te sluiten dat dit "groter aandeel" ook (of juist) op andere wijze kan worden bereikt dan door de voorgestelde doorbreking van het beroepsgeheim.

Een ander – essentieel – punt is dat dit voorstel uitsluitend lijkt voort te komen uit een – kennelijke – behoefte vanuit het toezicht, en dat op geen enkele wijze een afweging wordt gemaakt ten opzichte van de inbreuk die het voorstel maakt op de persoonlijke levenssfeer (en de behandeling) van de jeugdige.

De AP adviseert dit voorstel veel beter te verantwoorden in de memorie van toelichting door:

- de noodzaak van doorbreking van het afgeleid beroepsgeheim ten behoeve van het aanhangig maken van een tuchtzaak zonder toestemming nader te motiveren en daarbij in elk geval te vermelden wat de follow up is geweest van de hierboven aangehaalde aanbeveling van NIVEL, en
- te onderbouwen waarom de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de jeugdige in dit geval gerechtvaardigd kan worden geacht.

4. Gegevensverwerking bij de uitvoering van de kindertelefoon, de luisterlijn en de chat van Veilig Thuis

In het concept is voor de gegevensverwerkingen bij de uitvoering van de kindertelefoon, de luisterlijn en de chatfunctie Veilig Thuis een grondslag gecreëerd. Deze grondslag omvat ook gegevens over gezondheid en andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard. Vanwege dit laatste kunnen deze verwerkingen alleen plaats vinden op basis van toestemming³¹ of – onder bepaalde condities – een wettelijke regeling³².

Voor wat betreft toestemming als grondslag voor deze verwerkingen bij de kindertelefoon en de luisterlijn wordt hierover in de memorie van toelichting het volgende opgemerkt:

"Door De Stichting Kindertelefoon is onderzocht of deze verwerkingen kunnen worden gebaseerd op toestemming. Uit onderzoek blijkt dat dit hoge drempels opwerpt voor jeugdigen. Terwijl het uitgangspunt van de kindertelefoon nu juist is

²⁹ Schackmann, L., Sankatsing, V.D.V., Boer, R. de, Bruning, M., Friele, R.D. Evaluatie 5 jaar tuchtrecht in de jeugdzorg Utrecht: Nivel, 2020 (te downloaden op nivel.nl).

³⁰ NIVEL-rapport, p. 68.

³¹ Artikel 6, eerste lid, onder a, AVG; artikel 9, tweede lid, onder a, AVG; artikel 32, onder a, Uitvoeringswet AVG.

³² Artikel 6, eerste lid, onder e, AVG; artikel 9, tweede lid, onder g, AVG; artikel 10 AVG. Mogelijk is voor wat betreft gezondheidsgegevens ook artikel 9, tweede lid, onder h, AVG van toepassing. In dat geval zouden de gezondheidsgegevens kunnen worden verwerkt op basis van artikel 30, derde lid, UAVG (bestaande wettelijke regeling).

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

*dat er een laagdrempelige manier moet zijn voor jongeren om advies te vragen of hun problemen kwijt te kunnen. Dit uitgangspunt geldt ook voor de luisterlijn.*³³

In het bedoelde onderzoek is de doelgroep gevraagd hoe ze de "toestemmingstekst" ervaren, begrijpen en wat dat betekent voor hun gedragsintentie: wel of niet gaan chatten met De Kindertelefoon.³⁴ De resultaten van dit onderzoek zijn echter – voor zover bekend – niet gebruikt om de "toestemmingstekst" te verbeteren³⁵, maar om nu te concluderen dat toestemming "niet werkt". Overigens bestaan de doelgroepen van de luisterlijn en de Veilig Thuis-chat niet alleen of vooral uit jeugdigen, waardoor de resultaten van dit onderzoek voor deze hulplijnen slechts beperkt betekenis hebben. Het genoemde onderzoek kan al met al dus niet de conclusie schragen dat deze verwerkingen niet zouden kunnen worden gebaseerd op toestemming.

De AP adviseert alsnog na te gaan of de verwerkingen - bijvoorbeeld door aanpassing van de "toestemmingstekst" - kunnen worden gebaseerd op toestemming. Indien toch wordt gekozen voor een andere - wettelijke - grondslag, dan zal moeten vast staan dat deze inmenging evenredig is met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.³⁶

5a. Verbreding van grondslag voor gegevensverstrekking door Veilig Thuis

In artikel 4.2.12, eerste lid, Wmo 2015 wordt een grondslag opgenomen voor het verstrekken van gegevens door Veilig Thuis aan het college van B&W, de Minister van VWS en aan de minister voor Rechtsbescherming ten behoeve van beleidsinformatie. Deze beleidsinformatie is geaggregeerd en (dus) niet herleidbaar tot natuurlijke personen.³⁷

De vraag rijst of de brongegevens niet reeds bij Veilig Thuis zouden kunnen worden geaggregeerd en geanonimiseerd. Indien dit mogelijk is, is dit vanwege de AVG ook verplicht.³⁸

De AP adviseert deze gegevensverwerking zodanig vorm te geven dat de brongegevens in anonieme vorm worden verstrekt aan het college van B&W, de Minister van VWS en aan de minister voor Rechtsbescherming, en artikel 4.2.12 Wmo 2015 hierop aan te passen.

5b. Verwerking van bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens door Veilig Thuis

Voorgesteld wordt om de grondslag voor verwerking van persoonsgegevens door Veilig Thuis te verruimen door in artikel 5.1.6, tweede lid, Wmo 2015 "gegevens over gezondheid, huiselijk geweld of

³³ MvT p. 10.

³⁴ Online onderzoek onder 8-18 jarigen privacy statement chat kindertelefoon (3 april 2019).

³⁵ Hoewel daartoe door de jeugdigen diverse suggesties zijn gedaan.

³⁶ De MvT gaat er vanuit, dat artikel 9, tweede lid, onder g, AVG in dit geval de toepasselijke uitzondering is op het verwerkingsverbod van artikel 9, eerste lid, AVG. Mogelijk is voor wat betreft gezondheidsgegevens ook artikel 9, tweede lid, onder h, AVG van toepassing. In dat geval zouden de gezondheidsgegevens kunnen worden verwerkt op basis van artikel 30, derde lid, UAVG.

³⁷ MvT p. 27.

³⁸ Artikel 5, eerste lid, onderdeel c, AVG.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

kindermishandeling" te vervangen door "gegevens over gezondheid en andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard". Hiermee wordt een specifieke, op Veilig Thuis toegesneden opsomming vervangen door een zeer ruime bepaling, waarmee alle denkbare soorten persoonsgegevens worden afgevangen.

Artikel 9 AVG geeft een opsomming van de bijzondere persoonsgegevens: persoonsgegevens omtrent ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, het lidmaatschap van een vakbond, genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, gegevens over gezondheid en gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.

De memorie van toelichting geeft enkele voorbeelden waarin persoonsgegevens omtrent ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen en gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid een rol zouden kunnen spelen binnen het taakgebied van Veilig Thuis. Voorbeelden van het nuttig gebruik van het vakbondslidmaatschap, genetische gegevens en biometrische gegevens ontbreken.³⁹

De memorie van toelichting geeft ook enkele voorbeelden waarin strafrechtelijke persoonsgegevens een rol zouden kunnen spelen binnen het taakgebied van Veilig Thuis: informatie over een eerdere aangifte van huiselijk geweld, informatie over een eerdere veroordeling voor wapengebruik of -bezit, eerdere veroordelingen voor rijden onder invloed, informatie over een invrijheidsstelling met schorsende voorwaarden, een eerdere verdenking van een geweldsdelict of een veroordeling daarvoor.⁴⁰

Het naar voren brengen van deze voorbeelden is echter onvoldoende om generiek het gebruik van *alle* bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens te rechtvaardigen. Juist bij deze bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens moet het gebruik zoveel mogelijk worden beperkt (geclausuleerd) en dient sprake te zijn van een aantoonbare noodzaak.

De AP adviseert daarom de strekking van artikel 5.1.6, tweede lid, Wmo, 2015 te beperken tot hetgeen in dit verband aantoonbaar noodzakelijk is.

7. Grondslag gegevensverwerking in de Kaderwet VWS-subsidies

In dit concept wordt een algemene verwerkingsgrondslag opgenomen voor de verwerking van (onder andere) bijzondere persoonsgegevens bij het uitvoeren van bepaalde subsidieregelingen op grond van de Kaderwet VWS-subsidies.

De memorie van toelichting beschrijft alleen gevallen waarin de verwerking van gezondheidsgegevens aan de orde is. In de context van de uitvoering van de Kaderwet VWS-subsidies is het op voorhand niet

³⁹ MvT p. 28.

⁴⁰ MvT p. 29.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

aannemelijk dat het hier ook om andere bijzondere persoonsgegevens dan gezondheidsgegevens zou kunnen gaan.

De AP adviseert in artikel 3, vierde lid, Kaderwet VWS-subsidies "en andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming" te schrappen. Mocht toch de noodzaak aanwezig zijn om bij de uitvoering van de Kaderwet VWS-subsidies andere bijzondere persoonsgegevens te verwerken, dan dient dit te worden beargumenteerd in de memorie van toelichting en dienen deze categorieën te worden gespecificeerd in het wetsartikel.

9. Verstrekking van gegevens door Veilig Thuis aan partijen in de strafrechtketen

Voorgesteld wordt deze kring van ontvangers uit te breiden tot het openbaar ministerie, de reclassering, Slachtofferhulp Nederland en bij ministeriële regeling aan te wijzen andere partijen. Bovendien wordt dan naast de melding van huiselijk geweld ook "informatie die op die melding betrekking heeft" aan deze partijen verstrekt.

Hoewel de memorie van toelichting niet ingaat op de aard van de gegevens, kan worden vermoed dat het hier gaat om gezondheidsgegevens in de zin van artikel 9, eerste lid, AVG en om strafrechtelijke gegevens in de zin van artikel 10 AVG. De verwerking van gezondheidsgegevens is verboden, tenzij zich een uitzonderingsgrond voordoet.⁴¹ Strafrechtelijke gegevens mogen alleen worden verwerkt onder bepaalde voorwaarden.⁴²

De memorie van toelichting gaat niet in op de verhouding tussen de voorgestelde verstrekkingen en de artikelen 9 en 10 AVG. Het voorstel bevat evenmin de mitigerende maatregelen die ingevolge deze artikelen (mogelijk) zijn vereist.⁴³

De verstrekking aan bij ministeriële regeling aan te wijzen andere partijen is – mede gezien het gevoelige karakter van de gegevens – te onbepaald.⁴⁴ Dit geldt eveneens voor de aanduiding "informatie die op die melding betrekking heeft".

De AP adviseert terdege aandacht te schenken aan de verhouding tussen de voorgestelde verstrekkingen en de artikelen 9 en 10 AVG en aan de mitigerende maatregelen die ingevolge deze artikelen (mogelijk) zijn vereist. De AP adviseert daarnaast de verstrekking aan bij ministeriële regeling aan te wijzen andere partijen te schrappen. De AP adviseert ten slotte de aanduiding "informatie die op die melding betrekking heeft" te preciseren.

⁴¹ Artikel 9, tweede lid, AVG.

⁴² Artikel 10 AVG.

⁴³ "passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene" (artikel 9, tweede lid, onder g, AVG); "passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen" (artikel 10 AVG).

⁴⁴ Zie ook Aanwijzingen voor de regelgeving 2.23.

Datum
26 september 2022

Ons kenmerk
z2022-1460/z2022-2889

Opmerking

Inzake artikel XII (wijziging artikel 18.4.7h Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba) dient u advies te vragen aan de Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens BES (Cbp BES).⁴⁵

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies niet eerder dan na vier weken openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl. Behoudens tegenbericht gaat zij ervan uit dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

⁴⁵ <https://cbpbbs.com>.